

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 75/16
V Luxemburgu 13. júla 2016

Návrhy generálneho advokáta v spojených veciach C-154/15, Francisco Gutiérrez Naranjo/Cajasur Banco S.A.U.; C-307/15, Ana María Palacios Martínez/Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA, a C-308/15, Banco Popular Español SA/Emilio Irlés López a Teresa Torres Andreu

Podľa návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Mengozzi, je časové obmedzenie účinkov neplatnosti podmienok „plancher“ (podmienok stanovujúcich minimálnu úrokovú sadzbu) vložených do zmlúv o hypotekárnom úvere v Španielsku zlučiteľné s právom Únie

Toto obmedzenie odôvodňujú najmä makroekonomické riziká spojené s rozsahom využívania týchto podmienok

Množstvo jednotlivcov začalo v Španielsku súdne konanie proti finančným inštitúciám s cieľom určiť nekalú povahu podmienok, stanovujúcich minimálnu úrokovú sadzbu, vložených do zmlúv o hypotekárnom úvere uzatvorených so spotrebiteľmi a ich následnej nezáväznosti pre spotrebiteľov. Dotknuté podmienky stanovujú, že aj v prípade, keď je zmluvne uplatniteľná úroková sadzba nižšia ako určitý prah („plancher“, alebo „minimálna úroková sadzba“), spotrebiteľ naďalej platí minimálne úroky zodpovedajúce tomuto prahu bez toho, aby mal prospech z nižšej úrokovej sadzby.

Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko) v rozsudku z 9. mája 2013 kvalifikoval podmienky stanovujúce minimálnu úrokovú sadzbu ako nekalé z dôvodu, že spotrebiteľia neboli vhodne informovaní o ekonomickej a právnej záťaži, ktoré pre nich tieto podmienky predstavovali. Tribunal Supremo však rozhodol časovo obmedziť vyhlásenie neplatnosti týchto podmienok, a to tak, že toto vyhlásenie neplatnosti bude platné iba do budúcnosti odo dňa vyhlásenia citovaného rozsudku.

Spotrebiteľia dotknutí uplatňovaním týchto podmienok žiadajú sumy, o ktorých tvrdia, že ich finančným inštitúciám odo dňa uzatvorenia ich úverových zmlúv zaplatili neprávo. Juzgado de lo Mercantil no 1 Granada (Obchodný súd č. 1 Granada, Španielsko) a Audiencia Provincial de Alicante (Obchodný súd č. 1 Alicante, Španielsko), ktoré o týchto tvrdeniach rozhodujú, sa Súdnemu dvoru pýtajú, či obmedzenie účinkov vyhlásenia neplatnosti od dátumu vyhlásenia rozsudku Tribunal Supremo je zlučiteľné so smernicou o nekalých podmienkach¹, keďže takéto podmienky sú podľa tejto smernice pre spotrebiteľa nezáväzné.

Generálny advokát Paolo Mengozzi vo svojich dnešných návrhoch konštatuje, že smernica sa netýka harmonizácie uplatniteľných sankcií v prípade uznania nekalej povahy zmluvnej podmienky, a teda nevyžaduje, aby členské štáty spätne stanovili neplatnosť takejto podmienky.

Generálny advokát taktiež uvádza, že smernica neurčuje podmienky, za ktorých vnútroštátny súd môže rozhodnúť o obmedzení účinkov rozhodnutí určujúcich nekalú povahu zmluvnej podmienky. Následne prináleží vnútroštátnemu právnomu poriadku členských štátov, aby stanovil takéto podmienky s tým, že musia byť dodržané zásady ekvivalencie a efektivity Únie.

¹ Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).

Pokiaľ ide o zásadu ekvivalencie², generálny advokát zdôrazňuje, že Tribunal Supremo časovo neobmedzuje účinky svojich rozsudkov iba na spory, v ktorých ide o právo Únie. Naopak, je nesporné, že tento súd už túto možnosť využil aj v čisto vnútroštátnych sporoch.

Pokiaľ ide o zásadu efektivity³, generálny advokát zastáva názor, že zákaz používania podmienok stanovujúcich minimálnu úrokovú sadzbu od 9. mája 2013 a povinnosť vrátenia neprávom zaplatených súm od tohto dňa z dôvodu, že predstavujú sankciu s odstrašujúcim účinkom na predajcu alebo dodávateľa, prispievajú k uskutočneniu cieľov sledovaných smernicou.

Generálny advokát navyše uznáva, že v čase určenia časových účinkov svojho rozsudku najvyšší vnútroštátny súd môže zväžiť ochranu spotrebiteľov a makroekonomické riziká spojené s rozsahom používania podmienok stanovujúcich minimálnu úrokovú sadzbu. V tomto kontexte generálny advokát uvádza, že uvedené riziká môžu výnimočne odôvodniť časové obmedzenie účinkov neplatnosti nekalej podmienky bez toho, aby bola narušená rovnováha vo vzťahu medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom.

Za týchto podmienok generálny advokát navrhuje, aby Súdny dvor určil, že **časové obmedzenie účinkov neplatnosti podmienok stanovujúcich minimálnu úrokovú sadzbu** vložených do zmlúv o hypotekárnom úvere v Španielsku je **so smernicou zlučiteľné**.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradiť. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

² Zásada ekvivalencie vyžaduje, aby sa vnútroštátne procesné pravidlo uplatňovalo bez rozdielu na žaloby založené na porušení práva Únie a žaloby založené na nerešpektovaní vnútroštátneho práva, ktoré má podobný predmet a dôvody.

³ Zásada efektivity vyžaduje, že vnútroštátne procesné pravidlo neznemožňuje alebo nadmerne nestiahuje uplatňovanie práva Únie.